

Előfizetési árak:

Egész évre	12	frt.
Félévre	6	"
Negyedévre	3	"
Egy óra	1	"
— Egyes szám 4 kr. —		

Kiadóhivatal:

Fleits Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszó-
lamások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek,
Zápolya-utca 1-85 szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételével.

Ellenzéki hippokrizis.

Nagybecskerek, május 18.

Ratkán akad újságolvasó embernek humorosabb látvány a mostaninál. Elvezetészámába megy oly lapoknak az elolvasása is, melyek egyébkor ugyancsak ritkán gyönyörködtetik a közönséget. Finom csemegét szolgáltat az elfogulatlan szemlélőnek az a vergődő kintlódás, melylyel a klerikális ellenzék újságjai a politika legújabb fordulatait fogadják. Dehogy elégtétel, hogy Bánffy marad! Dehogy elégtétel, hogy Agliardi nunczius állása Bécsben tarthatatlan s hogy visszahívásának ténynyelválása már csak rövid idő kérdése! Dehogy elégtétel még az is, hogy Kálnoky ment! Hisz olvastuk egy, este megjelenő magyarországi lapban, hogy: „a korona inkább eljűti Kálnokyt, csak hogy Bánffynak ne kelljen a kívánt elégtételt megadni.“ Ha vannak állítások, melyeknél a bizonyítás ereje már magában az állításban benne rejlik, úgy bizonyára az idézett ellenzéki csodabogár hatalmas egy diszpéldánya az enemi kategóriának.

Ugyan mit akar még az ellenzék? Bizonyára azt, hogy a király csapja el az egész szabadelvű pártot és kormányt és alakítsa a „nemzeti“ meg a „függetlenség“ klerikálisok különféle czifra árnyalataiból egy egészen új valamit, ami egy-két hét alatt meghozza Rómának és „Bécsnek“ azt az „elégtételt“, hogy ime: intra Hungariam non est vita, — Magyarország nem lesz, hanem volt... Kár volt az elégedetlenségre nem bizni a megoldást! Külömbet értek volna el ők, annál a „tehetetlen“ Bánffynál.

Nézzük csak már most komolyan, mit ért el az a „tehetetlen“ miniszterelnök, kit rövid életében már annyiszor

igyekeztek a szabadelvű párt romjai alá eltemetni. Magyarország az ő „gyöngye, ügyefogyott, tarthatatlan“ kormánya alatt oly lidércnyomás alá szabadult föl, mely hosszú idő óta egész közéletünkre nehezedett s mely szinte lehetetlenné tett sok mindenféle munkát a nemzeti fejlődés mezején. Bánffy báró végre valahára tiszta helyzetet teremtett. Sikertült neki meggyőzni a legalkotmányosabb fejedelmet a magyar szabadelvűség álláspontjának helyessége felől. Nem kell többé tartanunk holmi sötétben ólálkodó reakcionárius befolyásoktól. Bánffy világraszóló bizonyítékot szolgáltatott a belügyekben önálló magyar állam szabadelvű törekvéseinek igaza, hódító ereje mellett.

Jól hangsúlyozzák, hogy Kálnoky bukásából napnál világosabban világlik ki a koronának az a határozott akarata, hogy Magyarországon helyreálljon a belső béke és a közéletnek izgatott, bénító állapotát váltsa föl végre a nemzeti életnek oly hullámmá, mely termékenyítőleg, áldást-hozólag hat e sokat szenvedett állam fejlődésére, erősödésére.

Bánffy bárónak sikertült a királyt az ily megoldás üdvös voltáról meggyőzni. A szabadelvű magyar kormány „az egész vonalon“ diadalmaskodott.

Dehogy elégtétel ez!

Bánffy elégtétele.

Nagybecskerek, május 18.

Az Agliardi Kálnoky-ügyben ő felsége fenkölt alkotmányos bölcsesége báró Bánffy Dezső miniszterelnök javára döntött valóban királyi igazságossággal. A konfliktusban, melyben a magyar miniszterelnök a magyar állam és Magyarország apostoli királyának szuverén jogait védte minden külföldi beavatkozás kísérlet ellen, báró

Bánffy céltudatos és kellő időben alkalmazott erélye folytán a magyar jogi befogás maradt a győző Hódolattal teljes köszönet mondunk mindenekelőtt a böcs királynak ezen újabb, történelmi nevezetességű bizonyítékáért uralkodói lángelméjének és atyai szeretetének, melylyel hű magyar nemzete iránt viseltetik.

Már a múlt héten, rövid idővel a Kánoky-Bánffy konfliktus kitörése után, oly közlések alapján, melyeket beavatott helyről kaptunk, konstátálhattuk azt az öröndetes tényt, hogy ő felsége részéről a magyar kormányra és a magyar állam méltóságára kedvező döntés biztosítva van. Gróf Kálnokynak magának fel kellett ismerni állása tarthatatlanságát a magyar kormányval szemben és neki ép úgy, mint minden volt, vagy leendő közös külügyminiszternek meg kellett s meg kell érintenie, hogy a közös miniszter állása, a ki a monarchia külpolitikáját vezeti, lehetetlen, sőt elképzelhetetlen, ha határozott biztossággal nem számíthat a magyar kormány és a magyar parlament többségének bizalommal teljes, őszinte támogatására.

Gróf Kálnoky elkerülhetlenné lett lemondásának elfogadásával báró Bánffy személyesen és mint magyar királyi miniszterelnök a legfényesebb elégtételt kapta, mely által ő felsége különös bizalma is kifejezésre jut báró Bánffy igazán magyar lovagias lojalitása és államférfi korrektsége iránt. A magyar állam alkotmányos befolyása a külpolitika vezetésére és irányára Bánffy báró e diplomáciai győzelmé által oly a jövőre irányadó tekintélygyarapodáshoz jutott, melynek tanulságos hatása a monarchia minden mostani és leendő közös miniszterére közjogilag, és a gyakorlati politika szempontjából, valamint a külföldi diplomácia információját illetőleg is a legnagyobb és tartós fontossággal bír.

Gróf Goluchowsky Agenor, volt bukaresti követ kinevezésével szemben ma csak arra szorítottunk, hogy emlékeztetünk a szívélyes rokonérzésre, melylyel a magyar nemzet év-

A „TORONTÁL“ TÁRCZAJA.

Uton-utfélen.

(Budapest—Bécs—Prága.)

— A „Torontál“ eredeti tárczája. —

Prága, május közepén.

Abban megegyezünk mindnyájan, kik évente néhány hétre felcserejlük a kisváros poros levegőjét a bel- vagy külföld érdekes pontjaival, hogy a nyár nem alkalmas az utazásra. Az ember elvégre is unja, ha a vasuton mindig turistákkal ül szemközt, kik épugy szeretnének valamit hallani az illető országról, mint mi, de nem hallanak, mert nincs kitől, és ideges lesz, ha a nagyvárosok utcáin és a bércek tetején csupa olyanokkal találkozik, kik Baedeker urtól kérdezik: hogy hol is teremtette a jó isten és az élelmes benszülöttek a legszebb pontot.

Ezért és sok egyéb okból, választottam utamhoz ez idén a szerelem és a rózsák hónapját, mikor az emberek nem kelnek még utra, hanem otthon intézik el a kávékat vagy rendezik a régi tavaszi dicsőség utolsó maradványát: a majálisokat. Eltérve ezuttal a fentdicsért Baedeker közközön forgó jó tanácsától, melynek értelmében az utas keveset vigyen magával. Együtt utazom — ezuttal először — életem párjával, tehát a legdrágábbal, mit a férj magával vihet, s ha ezt valamikor te is megteszed „nyájas olvasó“, meggyőződdél majd arról, milyen más

szempontból fogod fel az utat. Ki egykoron ifjú elmével a kirakatokban, főleg az azok előtt álló és elmenő hölgyekre ügyeltem, most csodálatos türelemmel és szakértelemmel bámulom utitársammal együtt a napernyőket, a blouze-okat és érdeklődéssel kedvező tárgyát: a gyermekruhákat. Tempora mutantur! . . .

Budapestről nincs mondanivalóm. A vidéki közönség ma jobban tudja mi történik oda fent, mint a fővárosi emberek maguk. Tehát tudja azt, hogy ez időtájt, ámbar a Bánffy-Kálnoky krízis is kelt valamelyes érdeklődést, a pesti közönség az exellenciás uraktól kezdve az inasgyerekekig kizárólag a löversenyekkel van elfoglalva. A bécsiek, kik tudvalevőleg kevesebbet értenek a lovakhoz, ugylátszik az utolsó időben eltanulták a politizálást a magyaroktól, mert amig Magyarország szívében legfőbb lebb arról folyik a vita, vajjon Dornröschen vagy Kipfelkoch nyeri e el a kancza díjat, addig Bécsben nem kerültem olyan társaságba, hol el nem intézték volna hamarosan Kálnoky és Bánffy eddig elintézetlen ügyét. S itt örömmel konstátálhatom, hogy a bécsiek távolról sem állanak kizárólag Kálnoky oldalán, hanem ellenkezőleg nagyon dicsérik Bánffy határozott feltejtét, ki azóta teljesen megnyerte a szabadelvű bécsiek rokonszenvét. Hogy ez a rokonszenv nem valami szűkkörű, azt mutatja az a körülmeny is, hogy vasárnap amikor a magyar miniszterelnök a Hofburg felé hajtattott, lelkesen megjelenezték. Bánffy báró nagyon el volt me-

rülve gondolataiba, s ugylátszik észre sem vette, hogy ez az improvizált ováció neki szól. Arról meg pláne nem tud, hogy a híres Kriebaum egyik élelmes zengernéje kihasználván a válságos helyzetet, a „Pánfi“ nevet vette fel s most ezen a néven hirdeti művészetét. A bécsi „hamu“ természetesen szintén tollhegyre vette a krízist s a magyar miniszterelnököt vasárnap a következő aforizmával üdvözölték:

Das Reisen bildet — hier und da
Nicht Leute blos — auch Cabinet.

Magyar művésznőnek lenni, most Bécsben különben is hálás dolog. Azok a hírek, melyek Pálmay Ilka bukását kürtölték világgá, hogy félhivatalos hangon szólunk, „minden alapot nélkülöznek“. Alkalmunk volt a bájos művésznőt egy új darabban látni, a „Carlsschülerin“ című operettben, melyet neki és Girardinak írtak, s bátran állithatom, hogy semmivel sincs kevesebb hangja mint régente (hiszen sok sohasem volt), de Pálmay Ilka ma is az a sikkes, pikáns nő, ki mindig sikerre számíthat, s ez a siker most sem maradt el, mert legalább is tapsoltak neki annyit mint Girardinak, — többet pedig ez idő szerint egy művésznő nem kívánhat.

Hogy e mellett vetélytársnője, Kopácsy Juliska sem jár rosszul, bizonyítja az a körülmény, hogy másnap fél hétkor már nem kaptunk jegyet a Carltheaterbe, melynek tudvalevőleg a szép Karczagné egyedüli vonzó ereje. —

Három hosszú év mult el azóta, hogy először jártam Prágában. Külsőleg nem változott a daj-

HIREK.

Tájékoztató.

Május 18.—19. Országos vásár.
Május 19. A torontálmezei jegyzőegylet közgyűlése.
Május 19. A tor. közm. egyesület estélye.
Május 19. Tisztviszéki ülés.
Május 20. Torontálmezei tavaszi rendes közgyűlése.
Május 20. A törvénygyár közgyűlése.
Május 22. A torontál. közmiv. egy. közgyűlése.
Junius 2. A jótékony nőegylet tavaszi mulatsága.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van nők részére kedden és pénteken délután.

— **Személyi hír.** Daniel László alispán tegnap este a nagykirálya—nagybecskerek-i vasúttársaság által tervezett óbecsei áthidalás engedélyezési tárgyalására Budapestre utazott.

— **Kinevezés.** Torontálvármegye főispánja Szekeres Zoltán csenei lakost megyei közigazgatási gyakornoknak nevezte ki s szolgálatára egyúttal a központba osztotta be.

— **Városi közgyűlés.** Nagybecskerek város képviselőtestülete május havi rendes közgyűlését e hónap 30-án tartja.

— **Kitüntetések.** A király rubinérti Rapaics Radó földmivelésügyi magyar miniszteriumi miniszteri tanácsosnak kitűnő szolgálatai elismerésül a Szent István-rend kiskeresztjét, Hajagos Imre és Cserecsényes Jenő mérnököknek pedig az ez évi árvíz alkalmával teljesített jeles szolgálataik elismerésül a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

— **Kegyelem Eichingernek.** Alig néhány hete a bécsi esküszék közel általi halálra ítélte Rothziegel ügyvéd gyilkosát, Eichingert. Eichinger védője akkor kegyelemért fordult a királyhoz és Eichinger erősen bizott is ügye jóra fordultában. Reménye megvalósult, mert mint Bécsből írják, a király megkegyelmezett a halálra ítélte gyilkosnak, akinek büntetését a törvényszék ennek következtében husz évi börtönré változtatta.

— **Uj sorozó járás.** A honvédelmi miniszter a cs. és kir. 7. hadtestparancsnoksággal egyetértően a detta, verseczi, fehértemplomi, kubini, Fehértemplom-városi, jámi, moldovai, oraviczai, bánlaki, alibunári, pancsovai, Pancsova- és Versecz-városi sorozó járásokra nézve Fehértemplom városában ez évi május havától jövő évi februárig való működéssel új állandó sorozó bizottságot szervezett.

— **Kézrekerült lököttök.** Lippáról írják, hogy Petrományi temesmegyei községben a csendőrségnek sikerült egy szervezett lököttökből kézrekeríteni. A banda főtagjai Czuku

századok óta viseltetik a nemes lengyel testvérnép iránt, a melyhez gróf Goluchowsky mint a legmunkaszeretőbb és nagymértékű államférfiúi képességgel bíró lengyel főurak egyike tartozik. Hisszük tehát, hogy gróf Goluchowsky már lengyel származása folytán is és mint ő felső e hü szolgálja megérteni és méltányolni tudja a magyar nemzet vélekedését és közjogilag biztosított befolyását, melyet a magyar államnak a külügyminiszterium vezetésére gyakorolni joga és kötelessége.

Ez alkalommal csak őszinte sajnálatunkat fejezhetjük ki ama szánalomraméltó szerep felett, melyet több ellenzéki szavalmótvész játszott a Kálnoky Bánffy konfliktus idője alatt. Így Ugron Gábor ur, tökéletesen megfelelőleg a parlamentaris udvariasság és tisztesség A. B. C. jétől független beszédmódjának, leginkább és legmértékeltenebb módon bírálni magát, Azelőtt lehetetlennek tartottuk volna azt a hihetetlen tapintatlanságot, hogy mielőtt ő felsége a magyar kormány által emelt igények felett döntött, a magyar jogi álláspont ellen irányzatossan gyártott interpellációt szavaljon e valaki. Hihetetlennek tartottuk volna, hogy ez a komédiás műmegbotránkozás az interpelláció indokolása körüli a vagy rágalmozó, vagy hallatlanul okatlan személyeskedő megjegyzések egész lexikonával merészkedjek szájhősködni.

Nyilvánvaló volt itt a szándék, a politikai ellenfelet személyesen sérteni és személyesen támadni jéppen abban a pillanatban, melyben ő felségére való tekintettel, a ki hivatalosan még nem döntött, a miniszterelnök gátolva volt az insinuuációkra és személyes támadásokra csak egyetlen szóval is válaszolni. A parlamenti szólásszabadsággal üzött e visszaéléssel és az ily harczmódor megvetésreméltó illoyalításával szemben Bánffy báró miniszterelnöknek teljes joga lenne, és minden lovagias és igazságosan gondolkodó magyar ember igazat adna neki, ha az interpellációra válaszolva, a dolog érdemleges részén kívül a személyeskedésekre egy francia miniszterelnök szavaival csak ennyit felelne:

„Vous pouvez accumuler des montagnes de calomnies, vous n'atteindrez jamais la hauteur de mes dedains!“

„A rágalom egész hegyeit összehalmozhatják önök, megvetésem magasságát soha el nem érhetik!“

Ezt a választ Magyarország egész közvéleménye szankcionálná.

kák és muzikusok fővárosa. A turistának ma ép úgy megmutatják a Hradsehint az ő híres termeivel és kápolnáival, a Károlyhidat a szent Nepomukkal, a ghetto eddig felül nem mult piszokjával, és a régi zsidó temetőt, hol ezuttal is figyelmeztettek a 16 ik században élt két jeles tudós, Simon és Wolf Spiró sirboltjára, kikben Spiró polgártársunk őseit tiszteli. Hanem az emberek, azok nagyt változtak. A chauvinismus egy egész sajtósági neme képződött ki náluk, mely mindent jónak tart, mi cseh, és mindent rossznak mond, mi német, jőjjön bár Bécsből vagy Berlinből. Néhány hírlapírón és kereskedőn kívül két gazdag iparossal ismerkedtem meg, kik daczára annak, hogy kintünben beszéltek németül, a legfanatikusabb módon dühöngtek — Bécs ellen, a hová ők állítolag az adót fizetik. S ebben látom én magyarozatát annak, hogy mindazok, kikkel ezuttal érintkeztem, bizonyos jóakarattal és rokonszenvvel nyilatkoztak a magyarokról, kikben szintén Bécs áldozatait látják. (Voltak idők, mikor nem beszéltek rólunk ilyen kedves hangon.) Az ethnografiai kiállítást, melyet holnap nyitnak meg nagy ünnepélyességgel, szintén a cseh chauvinismus teremtette meg. Be akarják mutatni a világnak a cseh nép fejlődését és izmosodását, s mert a kormány erre a célra nem adott pénzt, hát megmutatták, hogy csak azért is. Leküzdöttek minden nehézséget. A „németek“ nem adtak pénzt, nem baj, van a cseheknek is miből. A városok és magánosok tizen-négy nap alatt aláírták a szükséges egy millió forintot. Egyik utitársam, ki a gyorsvonaton

a világot sem vett volna részt a table d'hôteon, miután az 1 frt 80 krba kerül, ötszáz forintot adományozott kiállítási célokra. Ebből a talán csekélynek látszó példából is kitűnik, mily áldozatkészek a csehek, ha az ő nemzetiségük reprezentálásáról van szó.

A németek és csehek versenygésének megvan azonban a jó oldala is. Mindkettőt a haladásra buzdítja s a politikán kívül a kultura eszközeivel küzdenek egymással. Ebben a harczban mindketten győztesek. A pompás cseh nemzeti színház nem hagyta nyugodni a németeket. Epitettek egy új színházat („Neues deutsches Theater“) a muzeum közelében, mely ugy külső csiná, mint a berendezés finomsága és kényelme dolgában felülhaladja a cseh nemzetit. A „Walcküre“ előadása, melyen résztvettem, igen tisztességes nivón állott. Ha valaki talán képes kimondani, ide iktatom a karmester nevét. Kramovsky a neve a derék zenésznek. (Nem német, de nem is francia.)

Prága igen mozgalmas napoknak néz elébe. Ma este diszeledadás, holnap a kiállítás megnyitása, holnapután Nepomuk-ünnepély. Mindezekhez járúnak: hazafias prólogok, kizárólag cseh beszédek (még a német képviselőket, meg a kormányt sem hitták meg), bucsujárás sok énekkel és néppel, túltömött szállodák, a rendezésnél is rosszabb koszt és egyéb kellemes meglepetések.

— Pinczér! kérem a számlát. A reggeli vonattal Drezdába indulunk.

B—r L—s.

Mojsze, Papa Juon és Minisán Gyorgye, a lopott lovakat hamis lövelekkel adogatták el. A „társaság“ már hosszabb idő óta folytatta működését, a lopott lovak száma már a huszat is meghaladta.

— **A májusi országos vásár.** Nem valami szerencsés auspiciumok közt indult meg az idei májusi nagyvásár: a barompiacz minőség és mennyiség tekintetében is silány volt, egyebekben sem mutatkozik valamelyes nagyobb arányu forgalom.

— **Uj tavak.** Ritka természeti tűneményt jelentenek Zágrábból. A plitviczai tavaktól körülbelül negyven kilométernyire, Plaski és Jecenicz között, az ottani terjedelmes völgykötésben egy új tó képződött, mely néhol ötven méternél is mélyebb, s melynek hossza körülbelül tíz kilométer, s területre a legnagyobb plitviczai tavat is fölülmulja. Hogy honnét jött a rengeteg víztömeg, nem tudják, valamint azt se, hogy hová folyik le. Csak azt látják, hogy az ár az ott lévő számos üregek egyikeben tűnik el. A tó keletkezése körülben nagy károkat okozott, mert a víz a legjobb szántóföldeket borította el. Hasonló tó keletkezett Jazerana mellett is.

— **Halálozás** Perjámosról írják, hogy ott Schanen Ferenc, a temesvári papnövelde harmadik évfolyamának növendéke, tegnap délután meghalt. Temetésén növendéktársai küldött-ségileg képviseltetik magukat és koszorút helyeznek koporsójára.

— **A rozsdás revolver.** Hidasdon tegnapelőtt délután Kreiner Jakab odaváló borkereskedőnél alkalmazásában lévő Reinstein Adolf könyvvezető, a ki Kreiner felesége nővérének fia, főnökének rozsdás revolverét tisztogatta. Kreiner meg nevetve mondta Reinsteinnek, soha féljen a rozsdás fegyvertől, nincs az megtöltve. Reinstein nem is vigyázott a veszedelmes szerkezetre, mely egész váratlanul elszűlt, a golyó kirepült a revolverből, és homlokán találta a szabadban jelentő Kreiner Jakab feleségét, ki összesélt. Azonnal orvosert siettek Bonyhádra, honnét fél óra mulva megjelent Oblath dr., ki figyelemztette az asszony hozzátartozóit, hogy végső óráját éli. Másnap reggel Kreiner Jakabné, ki nem is jött már eszméletehez, meghalt. Az éppen Hidasdon időző főispán, Kardos Kálmán volt az első, ki a kétségbeesett Kreinert vizsgálta. Reinstein önként jelentkezett a pécsváradai járásbírósnál.

— **Pünkösdi multság.** A nagybecskerek-i munkás önképző- és társaságyet június 3-án, pünkösdi hétfőjén az Ellmer-féle vendéglő nagytermében műkedvelői előadást tart, amelynek folyamán egy magyar és egy német egyfelvonásos kerül színre.

— **Rendőrségi kurlózum.** A dassowi bős rendőrség követte el azt a kurlózumot, hogy egy anyát, a ki gyermeke koporsója mellett a sírnál imát mondott el, pénzbüntetésre ítélte, azon a czímen, hogy nem egyházi személynek tilos a temetésen imát mondani. A szegény asszony, kinek férje évek óta munkaképtelen, a helység lelkészét kérte a szertartáshoz, a ki ki is jelentette, hogy majd, ha lehet, elmegy. A lelkésznek azonban időközben sürgősebb dolga akadt s nem jöhetett a sírhoz. Akkor az anya, nehogy gyermekét mint az utolsó gonosztövöt földelje el, imakönyvből egy verset mondott le a sírnál. Ezt a verset a rendőrség hallotti beszédnek kvalifikálta és az asszonyt 2 márka büntetésre ítélte.

— **A két kövesdi matyó esete.** Megy haza a matyó a miskolczi vásárról, kötelén viszi a tehenét, Szembe jön vele egy másik matyó.

— Hová komé, kérdi a tehenes ember.

— A miskolczi vásárra.

— Ne emlegesse kend komé azt a vásárt, mert olyan dühbe jővök, hogy még! Ezt a rozsz tehenet se tudtam eladni. Olyan mérges vagyok, de olyan mérges... nini ott ugrál az uton egy béka... olyan mérges vagyok hogy dühömben, ha kend megeszi azt a békát, kendnek adom az egész tehenet!

— No hát én megeszem a tehenéért.

— Lássuk!

A komé megfogta a békát és elkezdte onni. A felénél észrevette, hogy még egy harapás és belehal. De a tehené gazdája is megijedt, hogy most mindjárt vége lesz a tehenének. — A komé le is olvasta ezt az arczáról és szólott ekképen:

— Tudja mit kend? Ha kend megeszi a béka másik felét, lemondok a tehenéről.

— No hát adja ido kend!

És megette a másik felét és az övé maradt a tehen.

Mikor készen voltak, összenéztek s a tehenes ember így szólt:

— Hát mondja csak kend, miért is ettük mink megezt a békát?

(x) Russanda iszapfürdő Melenoze mellett, gyógyhatású forrása és természeti szépségein kívül, nagy gyógyteremmel és újonnan felépített elegáns szállodáival, kellemes nyaralási és kirándulási helyet képez egy betegnek, mint egészségesek számára. Az igazgatóság mindent elkövetett, hogy a minden kényelemmel ellátott fürdőt tetemes új beruházásokkal, legújabb szerkezetű gépek felállításával a kor igényeinek színvonalára emelje. Kétféle és amellől olcsó konyha és pincze, szép park, állandó térszene, nagy táncsterem stb. a szórakozásoknak változatos nemeit nyújtják a fürdőközönségnek. A közlekedést az élénk vasúti forgalom és a közeli gőzhajóállomás minden irányban közvetíti. Az idény szeptember közepéig tart, melyre vonatkozólag az igazgatóság szívesen szolgál közelebbi felvilágosítással és kívánatra díjtalanul küld fürdőleírását.

Táviratok.

A magyar kormány és a külügyek.

Budapest, május 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Keleti Értesítő jelenti: Bánffy minisztere nők tegnap délután nagyfontosságú tanácskozást tartott Jósika miniszterrel. Megállapították azokat a pontokat, melyeknek célja, hogy az 1867. XII. t. cz. 8. §-a értelmében a magyar miniszterelnököt a monarchia külügyi politikájának intézésében feltétlenül megillető jogot biztosítsák, nehogy a jövőben oly incidensek, mint a milyenek a mostani konfliktust előidézték, ismétlődjenek.

A zólyomi választás.

Budapest, május 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Zólyomból telegrafálják: A választás reggeli nyolcz órakor vette kezdetét. Egy szabadelvű párti választót véresre vertek. Délután kettőig Zsilinszky államtitkár 715, Marsovszky néppárti jelölt 165 szavazatot kapott.

Kálnoky feimentése.

Budapest, május 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) A hivatalos lap mai száma a következő királyi kéziratot közli:

Kedves gróf Kálnoky!

Reményem, hogy folyó hó 2-án benyújtott lemondásának el nem fogadása biztosítani fogja nekem és a monarchiának további megmaradását hivatalában, sajnálatomra nem teljesült. Házam és a külügyek minisztere állásától való felmentése iránti kérelmének megújítása olyan okok kifejtése mellett történt, amelyekről tudomást veszek és amelynek méltánylásával indítva érzem magamat, hogy ezen kérelmének ezuttal engedjek. Midőn újlag biztosítom önt, hogy tizenégy évi czéltudatos és messzeható tevékenysége alatt tett kiváló szolgálatait hálás emlékezetemben fogom tartani, különös elismerésem jeléül Szent-István-rendem gyémántokba foglalt jelvényeit adományozom önnek, amely rendem nagykeresztjét ön 1883 ik év december hó 25-én kelt kéziratom alapján bírja.

Kelt Bécsben. 1895. május 16.

Ferencz József s. k.

Goluchowsky eskületetele.

Budapest, május 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják: Gróf Goluchowsky Agenor, az új külügyminiszter ma délelőtt tizenegykor tette le az esküt a király kezébe. Jelen voltak az ünnepies aktusnál Kállay közös pénzügyminiszter és gróf Trautmansdorff főkamrás. Az eskümintát Pasetti külügyminiszteri osztályfőnök olvasta fel.

Nyilttér.*

Saját gyártmányú legfinomabb valódi angol chevot, kangarn, serges, molton, vato-kelmék, croisé, satin, diagonal, színezett posztók, a legújabb divatu mintákban.

URI-POSZTÓK, Nadrág- és felöltőszövetek méterenkint ezülszerű és finom, elegáns kivitelben, 1/2 krtól portómentesen a házhoz szállítva

OETTINGER & Co., Zürich (Schweiz).

Minták uri- és női-szövetekből kívánatra bérmentve. Divatlapok ingyen.

(186-3.2)

*Az e rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget szerk

Dr. Brájer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős: Kabos Bertalan helyettes szerkesztő.

Hirdetések.

Geiduschek L. J. fajbaromfi-tenyésztése

Nagybecskereken.

Elárusít a következő fajtisza, nemes tenyészfajok kiköltésére

tojásokat.

Cochin-China (sárga)	dbja 30 kr.
Brahma-Putra (világos és sötét)	dbja 30 kr.
Plymouth-Rocks (fehér)	dbja 50 kr.
Plymouth-Rocks (tarka)	dbja 30 kr.
Longshan (fekete, tisztalábu)	dbja 30 kr.
Olasz „Leghorn” (fogolys-ínt, legjobbj tojásrakó)	dbja 20 kr.
Japán Bantam (fekete, legkisebb tojásrakó)	dbja 20 kr.
Angol Bantam (arany- és ezüst nyaku)	dbja 20 kr.
Peking kacsa (fehér, igen nagy)	dbja 30 kr.

Az áruk csak utánvét mellett küldetnek. Tíz darabon feltűli megrendelésnél a csomagolás ingyen.

(198-10.6)

A baromfi mindenkor megtekinthető Gymanasium-utca 22. számú házban.

Első rendű el nem fajzott

cinquntin-kukoricza

mely még június hóban kintű sikerrel vethető, Damaszkín Arzén ur terméséből kapható:

Kohn Sándor gabonakereskedőnél, Temesvárott.

(342-4.4)

MINDENKI!

naponta kereshet nálunk 5-10 frtig, ki törvényesen engedélyezett sorsjegyeket az 1883. évi XXXI. t. cz. alapján részletfizetésre számunkra elad. Ajánlatok czimezendők:

Fővárosi váltó-üzlet-társaság (391a-3.1) Adler és Társa Budapesten.

Villanyos házi csengetyüt

valamint mind e szakmába eső munkákat olcsón és jól készít

(197-10.6)

Geiduschek Ignác, Nagybecskerek, Gymnasium-utca 22.

Megrendelések a környékről is pontosan teljesítettnek.

2194. szám kig. 895.

Pályázati hirdetés.

A Torontálvármegye antalfalvai járásához tartozó Tomásevác községben a jegyzői állás megtüresedvén arra ezennel pályázatot nyitattik. — Ezen állással a következő javadalmazás van egybekötve. 1) Évi fizetés 660 frt készpénz, 2) szabad lakás és házikert élvezete, 3) négy ööl kemény tűzifa, 4) a magán munkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. és illetve, az 1886. évi XXII. t. cz. értelmében felszerelt pályázati kérvényeiket az antalfalvai járási főszolgabírói hivatalhoz folyó évi június hó 8-áig annál is inkább benyujtsák, mert későbbben beérkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Kelt Antalfalván, 1895. évi május hó 7-én.

(384-8.3)

Fóris, h. főszolgabíró.

Ezennel van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Nagybecskereken Torontálmege részére egy

főraktárt

nyitottunk és ennek vezetésével Fuchs Sándor urat biztuk meg.

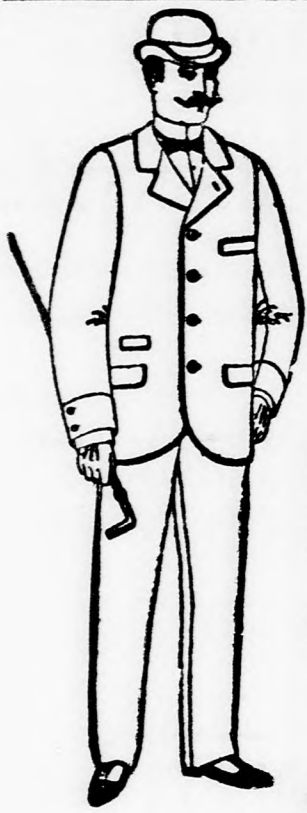
Ezen főraktárunkban a legelőnyösebben ismert mindennemű

világos és sötét söreink

ugy hordókban mint amerikai patent palaczkokban fejteve eredeti árainkban kapható.

ELSŐ MAGYAR RÉSZVÉNY SERFÖZDE BUDAPEST — KÖBÁNYA.

244-x.9

Kamgarn

és finom öltözetek

gyapju-szövetből 12 frtól kezdve és külön legjobb minőségű nadrágok 2 frtól 50 krtól kezdve. Legdusabban felszerelt raktár

flu- és gyermek-ruhákban

Kovács Gedeon-nál,
Nagybecskereken.

Szabott árak.

(b284 - 50.14)

Egy hét szobából álló urilakás a megfelelő mellékhelyiségekkel, istállóval, kocsiszinnel és egy nagy szőlőkerttel kiadó. Ezen lakás esetleg két kisebb lakásra is osztható.

Közelebbit megtudhatni a lap kiadóhivatalában.

136 - x.27

Elsőrendű harzi kanári madarak!

valamint egyéb éneklők kaphatók 7-20 márka árban, 8 napi próbaidő mellett (146-6.6)

W. Heeringnél, St. Andreasberg, in Harz.
Bánásmód és árjegyzék díjmentesen.

Valódi kék és fekete színű cheviot-öltözetek

10, 12, 14 frtól 20 forintig.
Divatoszöld és barna

Joden-ruhák

14 frtól 50 kr, legfinomabb gyapjuszövet.

Fiu- és gyermek-ruhák
2 frtól kezdve. Legnagyobb raktár mérték szerint, is szabott árak mellett

Kovács Gedeon-nál
Nagybecskereken.

(c 284 - 50.12)

Legjobb ezer pócskák, bolhák, konyhatéregyek,

molyok, hazafélon tartózkodó ebégek stb. ellen

Zacherlin

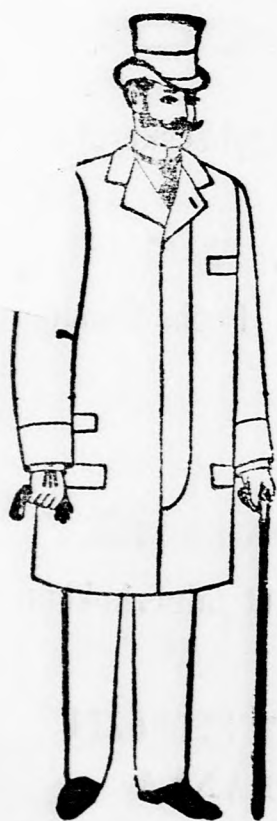
bámulatra méltó hatással, bármely más szernél biztosabban öl
mindennemű férgeket és e miatt az egész világon dicsérik és keresik. Ismertető jele:

1. a lepecséteit üveg, 2. a „Zacherl“ név.

Kapható

<p>Nagybecskereken: Armbruster József, Billitz János, Csada Károly, Deixner Lipót, Eibenschütz G., ifj. Grün Simon, Haiddeger Ödön, Holosvander József, Koukoly L., Kovács Sándor,</p>	<p>Nagybecskereken: Naek Gyula, Prandel Rozsó, Rósa Béla, Rosa Ignac, Schlesinger Gerson, Schlesinger Sándor, Schneller Gyula, Schnitzler Lipót, ifj. Skripal József, Strausz Pál,</p>	<p>Nagybecskereken: Udiczky Daniel, Weiterschan J., Zimmerer Antal, Strasser Gyula, Meschini Imre, Myin W. gyógy. Deutch testv. Lustein Jakab, Nagy Béla, Fischer Jakab fia.</p>
<p>Tittelen: Török-Becsén: Ujvárott: Zichyfalván:</p>	<p>Jankovics L. M., Nonnenmacher E., Filipovics G., Milovenovics I., Popovics Pál, Schlesinger Izso, Zuleger József, Klein J. & Spitzer.</p>	

804-6.4)

Felöltők

és Mencsikofok

ruk részére 7 frtól kezdve, fiuk gyermekek részére 3 frtól kezdve mindig raktárban.

Vidéki megrendeléseknek a nem tetszők akadálytalanul visszatogadtatnak.

Kovács Gedeon,
Nagybecskereken.

Szabott árak.

(284 - a 50.14)

A RICHTER-FÉLE
Tinct. capsici compos.

Ezen Horgony-Pain-Expeller néven is ismeretes, igazán népszerű házi szer most már 25 év óta legjobb fájdalomcsillapító be-dörzsölésnek fenyesen megbizonyult közvényűl, eszűnél, tagszagatásnál stb. nél. A föld összes országában nagy elterjedést és biztos hatása következtében minden oldalról oly elismerést talált, hogy minden betegnek joggal ajánlható.

A Tinct. capsici compos.
(Horgony-Pain-Expeller)

kimagasló állását a fájdalomcsillapító be-dörzsölések között diadalmasan megtartotta, különféle felbujtás és utánzatok dacára; ez bizonyára a legjobb bizonyíték arra nézve, hogy a közönség igen jól meg tudja különböztetni a jót a rossztól.

Hogy értéktelen utánzatot ne kapjunk, bevásárlás alkalmával vedjegyünk, a vörös horgonyra figyelendő és minden üveg ezen jegy nélkül, mint nem valódi visszatartandó. A gyógyszerárakban kapható 40 kr., 70 kr. vagy 1 frt. 20 kr. árban üvegenként; Budapestben **Török József** gyógyszerésznél.

Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüringiában.

20-15.6

Női divattéren

mindig legújabb a raktáron s pedig:

<p>köpenyek, gallérok, esőköpenyek, porköpenyek, fichus,</p>	<p>blousok, leányruhák, alsószoknyák, bébőköpenyek</p>
--	--

stb. szabott árak mellett

Kovács Gedeon-nál,

Nagybecskereken

kapható.

(d 284 - 50.14)